

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO W KL.VII

Na ocenę wyższą obowiązuje zakres wymagań odpowiadający ocenom niższym.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- uzyskał poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 6. umożliwiające osiągnięcie celów polonistycznych,
- potrafi wykonać zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim poziomie trudności.

W zakresie:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

- przyporządkowuje dany utwór do *epiki, liryki* lub *dramatu*,
- zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi,
- wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: *pamiętnik, komedia, tragedia, fraszka, pieśń, ballada*), odróżnia je od rodzajów literackich,
- czyta teksty współczesne i dawne,
- z pomocą nauczyciela określa temat utworu i poruszony problem,
- rozpoznaje w tekście najważniejsze informacje, opinie i fakty,
- zauważa wybrane elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim,
- wskazuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi,
- dostrzega i krótko omawia główne motywy postępowania bohaterów,
- wie, czym są: perswazja, sugestia, ironia, rozpoznaje je w typowych tekstach i sytuacjach,
- wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych,
- zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami,
- wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem,
- wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki,
- wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał,
- czyta fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych,
- rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako artykuł prasowy,
- zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny,
- zauważa różnice między wymową a pisownią wyrazów,
- poprawnie akcentuje wyrazy ze stałym akcentem,
- rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, rodzinę wyrazów, tworzy wyrazy pochodne według wzoru,
- rozróżnia odmienne i nieodmienne części mowy, w tym imiesłowy,
- tworzy według wzoru imiesłowowy równoważnik zdania,
- zna podstawowe skróty i skrótowce, używa ich w wypowiedzi,
- stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi,

- stosuje podstawowe zasady etykiety językowej,
- nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

- krótko wypowiada się ustnie na podany temat,
- stara się używać prostych środków retorycznych,
- z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi,
- pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad,
- stosuje akapity,
- formułuje prostą tezę,
- wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić,
- przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia,
- stara się podać przykłady ilustrujące argumenty,
- z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania,
- rozpoznaje w tekstach reklamowych niektóre środki perswazji i manipulacji,
- zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,
- podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza),
- formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu,
- głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy.

SAMOKSZTAŁCENIE

- korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych
-]przez nauczyciela,
- rozwija nawyk systematycznego uczenia się,
- uczestniczy w pracy grupowej,
- uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym.

OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który:

- uzyskał poziom umiejętności i wiadomości objętych wymaganiami edukacyjnymi klasy 6, który pozwala na rozwijanie kompetencji ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej,
- wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne typowe o średnim poziomie trudności ujętych w programie i wynikających z podstawy programowej.

W zakresie:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

- wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach,
- podejmuje próby samodzielnego odczytania różnych tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, podejmuje próby odczytania ich w różnych kontekstach,
- samodzielnie wskazuje najważniejsze informacje zawarte w tekście, przytacza opinie,

- identyfikuje adresata i odbiorcę wypowiedzi i określa ich główne cechy,
- charakteryzuje osobę mówiącą w wierszu i bohatera wiersza, nie utożsamia ich z autorem,
- identyfikuje elementy świata przedstawionego, odróżnia fabułę od akcji,
- rozumie znaczenie terminów: *realizm*, *fantastyka*,
- stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi,
- stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków,
- wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać,
- wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór, dostrzega i omawia główne motywy postępowania bohaterów,
- zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury,
- komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury,
- wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu,
- klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy,
- rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: *wywiad* i *artykuł*),
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się,
- potrafi poprawnie zapisać wyrazy, w których występują różnice między wymową a pisownią,
- stosuje w tworzonych tekstach podstawową wiedzę językową z zakresu fonetyki, słowotwórstwa i składni,
- poprawnie akcentuje większość wyrazów,
- dzieli proste wyrazy na podstawę słowotwórczą i formant, rozpoznaje wyrazy pokrewne,
- rozpoznaje rodzaje imiesłówów,
- tworzy imiesłowowy równoważnik zdania,
- podaje znaczenie powszechnie używanych skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa,
- zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi,
- stosuje zasady etykiety językowej,
- pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

- wypowiada się na temat, starając się zachować przejrzystą kompozycję logiczną i spójną wypowiedzi, używa środków retorycznych,
- gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi,
- pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, starając się zachować wyznaczniki gatunku,

- stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy,
- formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza,
- wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji,
- przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów,
- podaje przykłady ilustrujące argumenty,
- formułuje proste wnioski,
- w tekstach własnych wykorzystuje różne formy wypowiedzi, w tym opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, charakterystykę,
- stosuje, w zależności od potrzeb tworzonego tekstu, narrację pierwszo - lub trzecioosobową,
- rozpoznaje w tekstach reklamowych podstawowe środki perswazji i manipulacji,
- zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,
- podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje),
- formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu,
- głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowej.

SAMOKSZTAŁCENIE

- korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji,
- uczy się systematycznie,
- podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału,
- rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie,
- uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie.
-

OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej,
- rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

W zakresie:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

- wymienia cechy charakterystyczne rodzajów literackich, odnajduje je we wskazanych utworach,
- posługuje się terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych,
- samodzielnie odczytuje większość tekstów współczesnych i dawnych na poziomie przenośnym, a w ich odczytaniu odnosi się do różnych kontekstów,
- wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki literackie (w tym: *pamiętnik, komedia, tragedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada*),
- określa temat utworu i poruszane w nim problemy, odczytuje informacje zawarte w tekście, przytacza i sensownie komentuje opinie,
- omawia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim, rozumie sytuację, w jakiej znajdują się bohaterowie, wyjaśnia motywy postępowania bohaterów, ocenia ich zachowanie,

- odróżnia opinię od faktu, fikcję od kłamstwa, fikcję od rzeczywistości w tekstach literackich,
- rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: *eufemizm, symbol, alegorię*), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów,
- wskazuje problematykę egzystencjalną tekstów, określa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór,
- odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii kultury,
- rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki,
- rozpoznaje elementy symboliczne, wskazuje wartość estetyczną tekstów kultury,
- wskazuje i segreguje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,
- wyszukuje i porządkuje cytaty,
- wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa,
- zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (*wywiad, artykuł*),
- znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji,
- wskazuje różnice między mową a pismem,,
- poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy,
- rozpoznaje i używa różne rodzaje formantów, poprawnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu, gromadzi wyrazy pokrewne,
- zna rodzaje imiesłówów i rozumie zasady ich tworzenia,
- przekształca imiesłowowy równoważnik zdania na zdanie złożone i odwrotnie,
- dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu
- poprawnie stosuje formy skrótów i skrótowców,
- rozpoznaje różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi,
- świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej,
- pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

- potrafi wypowiadać się w sposób uporządkowany, stosując środki retoryczne,
- zebrany materiał rzeczowy porządkuje i wykorzystuje do utworzenia pracy na dany temat, poprawnie formułuje plan wypowiedzi,
- redaguje poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję,
- stosuje zasady spójności językowej między akapitami,
- poprawnie formułuje tezę i hipotezę,
- formułuje i uzasadnia własne zdanie, używając odpowiednich argumentów,
- używa argumentów w wypowiedziach odnoszących się do tekstu literackiego,
- stosuje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty,

- formułuje wnioski wynikające z argumentacji,
- rozpoznaje w tekstach reklamowych użyte środki perswazji i manipulacji,
- zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,
- dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje),
- formułuje pytania związane z przenośnymi znaczeniami utworu,
- głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację.

SAMOKSZTAŁCENIE

- samodzielnie korzysta z wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną,
- rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,
- stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie,
- prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej,
- uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który:

- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami,
- rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania i wynikające z podstawy programowej,
- potrafi zastosować poznaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

W zakresie:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

- wskazuje i omawia różnice występujące między poszczególnymi rodzajami literackimi, omawia cechy utworów synkretycznych z podaniem konkretnych przykładów,
- dokonuje analizy i interpretacji utworów epickich, lirycznych i dramatycznych w sposób świadomy, poprawnie posługując się właściwą terminologią, omawia elementy dramatu (rodzaj literacki): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog,
- samodzielnie odczytuje teksty współczesne i dawne na poziomie przenośnymi symbolicznym, interpretuje je w różnych kontekstach,
- poprawnie używa nazw gatunków literackich (w tym: pamiętnik, komedia, tragedia, fraszka, sonet, pieśń, ballada), omawia cechy gatunkowe czytanych utworów,
- określa poruszane problemy, ustosunkowuje się do nich, dąży do zrozumienia ich złożoności i niejednoznaczności,
- całościowo omawia elementy tragizmu i komizmu w dziele literackim, rozumie złożone sytuacje, w jakich znajdują się bohaterowie,
- nazywa funkcje użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,
- interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty (np. biograficzne) oraz elementy wiedzy o historii i kulturze,
- funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi,
- określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki,

- samodzielnie określa cechy gatunków dziennikarskich (*wywiad, artykuł*),
- analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych,
- poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, stosuje w wypowiedzi odpowiednią intonację zdaniową,
- odróżnia rdzeń od podstawy słowotwórczej, tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i analizuje strukturę wyrazów pochodnych,
- wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłów, poprawnie je stosuje, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie,
- rozpoznając zróżnicowanie słownictwa zna terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy
- rozpoznaje wyrazy rodzime i zapożyczone,
- zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy,
- określa funkcję skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa,
- odróżnia mowę zależną od niezależnej, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie,
- poprawnie stosuje różne style wypowiedzi i je rozpoznaje,
- wyróżnia środowiskowe i regionalne odmiany języka;
- wyjaśnia zasady etykiety językowej,
- pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

- tworzy rozbudowaną logiczną wypowiedź na podany temat, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności i kompozycję wypowiedzi,
- funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę,
- samodzielnie gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi,
- samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej,
- stosuje rytm akapitowy,
- samodzielnie formułuje tezę i hipotezę,
- swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów,
- stosuje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty,
- podsumowuje rozważania, samodzielnie formułuje wnioski,
- rozróżnia w tekstach reklamowych środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję,
- zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,
- samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje),
- formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu,

- interpretuje głosowo utwór.

SAMOKSZTAŁCENIE

- rozszerza wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji,
- rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii,
- bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.
- aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu.

OCENĘ CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, który:

- biegle się posługuje zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych objętych programem nauczania i wynikających z podstawy programowej,
- proponuje rozwiązania nietypowe; jest twórczy, cechuje się samodzielnością i kreatywnością,
- formułuje problemy, proponuje sposoby ich rozwiązania,
- potrafi analizować i interpretować dzieła malarskie z uwzględnieniem specyfiki środków języka malarskiego,
- odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych,
- rozwija własne uzdolnienia. W zakresie:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

- samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie, porównuje utwory;
- wykorzystuje wiedzę na temat rodzajów i gatunków literackich do pełniejszego odczytania utworów;
- biegle posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich;
- objaśnia funkcję różnego rodzaju środków stylistycznych użytych w tekście, funkcjonalnie stosuje środki stylistyczne w swojej wypowiedzi;
- analizuje dzieła sztuki (np. obraz, rzeźbę, grafikę) na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym, wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury,
- poddaje ocenie utwory ze względu na ich wartość estetyczną;
- poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór,
- twórczo poszerza interpretację utworu o potrzebne konteksty, sprawnie posługuje się terminologią dotyczącą innych dziedzin kultury;
- porównuje teksty należące do różnych dziedzin kultury;
- twórczo i funkcjonalnie wykorzystuje zgromadzone informacje we własnej pracy;
- wyjaśnia różnice między literaturą piękną, popularnonaukową, publicystyką;
- biegle wskazuje w tekstach cechy artykułu i wywiadu;
- samodzielnie wskazuje we współczesnej kulturze popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, nazywa sposób nawiązania.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat języka w komunikowaniu się;

- formułuje wypowiedzi poprawne, bogate językowo, precyzyjne, zachowujące obowiązujące normy; świadomie i celowo stosuje w wypowiedziach różne rodzaje wypowiedzeń wielokrotnie złożonych;
- wykorzystuje funkcjonalnie mowę zależną i niezależną dla osiągnięcia w wypowiedzi pożądanego efektu;
- bogaci swoje słownictwo oraz poddaje refleksji rozwój i zróżnicowanie języka polskiego;
- biegle określa funkcję skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa;
- biegle posługuje się imiesłowami, poprawnie je stosuje,
- biegle używa różnych stylów wypowiedzi;
- doskonalą własny styl wypowiedzi, mając świadomość cech dobrego stylu;
- wypowiada się swobodnie i kulturalnie w różnych sytuacjach; zapisuje poprawnie swoje wypowiedzi, dokonuje ich autokorekty.

TWORZENIE WYPowiedzi

- wypowiada się, realizując zamierzony cel;
- wykorzystuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie i twórczo środki retoryczne stylistyczne;
- samodzielnie planuje pracę, notuje w sposób twórczy, gromadzi potrzebny materiał, korzystając z różnych źródeł;
- pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: rozprawkę, recenzję, przemówienie, wywiad, stosując funkcjonalnie różnorodne środki językowe;
- twórczo i funkcjonalnie stosuje rytm akapitowy;
- formułuje tezę i hipotezę, dostosowuje je do przyjętej formy rozprawki;
- wyraża własne zdanie i uzasadnia je w sposób trafny i wnikliwy;
- podaje trafne przykłady i omawia je w sposób pogłębiony;
- samodzielnie formułuje wnioski;
- rozpoznaje w przekazach medialnych mechanizmy perswazji i manipulacji;
- twórczo przekształca cudzy tekst w celu osiągnięcia określonego efektu artystycznego;
- formułuje trafne, ciekawe pytania dotyczące warstwy znaczeń naddanych w utworze;
- recytuje utwór, prezentując własną interpretację tekstu z wykorzystaniem różnorodnych środków głosowych.

SAMOKSZTAŁCENIE

- samodzielnie i aktywnie poszerza swoją wiedzę oraz pogłębia zainteresowania humanistyczne, korzystając z różnych form i źródeł;
- ma własne zdanie i prezentuje je w dyskusji;
- z zaangażowaniem włącza się w realizację projektów edukacyjnych;
- aktywnie, z sukcesami bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp.; występuje w roli lidera grupy; aktywnie i świadomie uczestniczy w życiu kulturalnym regionu.

LEKTURY OBOWIĄZKOWE I UZUPEŁNIAJĄCE

czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami.